

PUNT DE MIRA

F.G.P. (Reus)

Pere Duran i Valls

Aquestes lletres de la capçalera no volen dir res en concret, ni són les sigles de cap partit o organització d'espionatge, ni tampoc de cap entitat esportiva, només són les inicials del primer cognom de tres personatges que van néixer en el segle XIX, i que en el mateix van destacar cada un dins del seu art, geni i efectivitat professional, com la pintura, arquitectura, i la política militar. Cada un va desenvolupar les seves idees. Aquests homes eren en Marià Fortuny i Marsal, Antoni Gaudí i Cornet i Joan Prim i Prats. Tots tres van néixer a la ciutat de Reus. El Genera Prim era el més gran de tots tres, i va coincidir amb en Fortuny a la guerra d'Àfrica, integrant-lo en el seu cos de voluntaris catalans com a cartògraf, sent aquí a Tetuán on va pintar en Fortuny els quadres de les batalles de Tetuán i de Wad Ras.

En el calendari que ha fet la Caixa de Pensions d'aquest any s'hi poden veure unes de les seves millors obres com són: La Vicaria del 1870, encara que n'hi ha d'altres no tan conegudes com la LibeHula ca 1866-1867, Bohemia ballant en un jardí de Granada ca 1872, Adelaida del Moral d'Agrosat 1874, Dinat a l'Alhambra 1872 i els Memorialistes ca 1873. Un dels seus primers quadres va ser el que es veu al Comte Ramon Berenguer I clavant l'enseny de Barcelona al Castell de Foix. La seva última pintura va ser "L'Escorxadador de Pastici" era el 21 de novembre de 1874 quan va morir, havia nascut l'11 de juny de 1838. La segona inicial és la G de l'Antoni Gaudí, el nostre gran arquitecte de la Sagrada Família de Barcelona, del Parc Güell, Palau Episcopal d'Astorga, Can Milà o la Pedrera etc. El temple de la Sagrada Família era per en Gaudí la materialització de la pròpia arquitectura, el monument que sabia que no veuria acabat, i en el que palesava la continuïtat de les seves teories concebudes al llarg de la seva vida de constructor entusiasta. La Sagrada Família va néixer per iniciativa de l'Associació Josepina. Gaudí es va fer càrrec de la direcció del temple a penes començat el 1883, en Gaudí va morir el 26 de juny de 1926, i havia nascut el 25 de juny de 1852.

La tercera i última inicial és la d'en Joan Prim, Comte de Reus, General, Capità General, Comandant en cap de tots els exèrcits, floreat de Sant Ferran, president del Consell de Ministres, Gran d'Espanya, Marquès de Castillejos, Bescomte del Bruc, etc., etc.

Correu Obert

En aquesta secció es publicaran les cartes que adrecin els nostres lectors. Cal que els autors n'especifiquin el nom, cognoms, adreça i número de D.N.I., malgrat que podran ser publicades amb pseudònim sempre que la seva temàtica ho permeti, a criteri de la Redacció. Les cartes hauran d'estar escrites a màquina i preferentment no podran excedir de 25 ratlles. Segons aquestes condicions esmentades la Redacció es reserva el dret de publicar-les i el d'extractar-les o resumir-les quan calgui.

L'ESCLETXA

Els micos de Corea

Lourdes Cubells

Una notícia d'agència m'ha deixat garratibada. Llegeixo: "A Corea del Sud, un mico ensinistrat rendeix com cinc persones". Diu que en una granja als afores de Seül, vint micos ensinistrats treballen en la recollecció de pinyes. Fan la feina de cent homes. No diu si fan hores extraordinàries.

Indignada em demano: Que no hi ha atur en aquell país? Però després d'assossegarme penso: Que en són de llestos aquella gent. Encara que tinguin tant d'atur com qualsevol país civilitzat, per què han de treballar les persones si ho poden fer els micos?

He buscat a l'enciclopèdia com són els micos. Diu que un mico és un simi amb cua llarga i que els simis trisquen pels arbres, encara que també van per terra, i que tenen el cervell força desenvolupat. Fantàstic! Això és el que volia saber. Se'ls pot ensinistrar fàcilment.

Fins ara els humans, penca que pençaràs. Però s'ha acabat. Els micos han començat a rellevar-nos. Ja ens podem desempallegar de les conseqüències del pecat original i dedicar-nos al lleure sense haver d'esperar la jubilació. Sembla massa bonic per ser veritat.

Si la patronal ha llegit la notícia es deu estar fregant les mans de satisfacció. Mai no havien somniat tenir un exèrcit de peons —encara que siguin malforjats i portin cua— disposats a treballar tant com convingui, no fer vacances ni reclamar millores socials. Ara bé cada mico hauria de cotitzar per cinc persones. A dreta llei els humans desvagats també han de tenir la vellesa assegurada.

D'altra banda si no teníem necessitat de guanyar-nos les garrofes no ens caldríem gaires escoles, ni sindicats ni moltes altres coses.

A Catalunya amb 1.200.000 micos ja fariem. Els 6 milions de catalans podríem fer vacances tot l'any.

Si prolifera l'exemple de Corea del Sud, arreu del món hi haurà una gran demanadisa de micos. Potser caldrà reproduir-los *in vitro*.

Els científics tindran l'oportunitat d'assajar la teoria exposada, fa més de cinquanta anys, en **Un món feliç** d'Aldous Huxley, fabricant micos en lloc de persones. Si els sortien gueros o mal cuits no caldria que s'hi amoïnassin. Ningú no els en faria cap retret.

Això sí, seria imprescindible recomanar als científics encarregats de la fabricació que no fossin gaire perfeccionistes. Seria contraproduent que un mico de laboratori sortís més llest que una persona feta artesanalment i arribés a assolir llocs de responsabilitat de la societat humana.

Francament m'empiparia molt que un mico fes un article millor que el meu.

Que no ens enredin més

Sr. Director:

La federació entre nacions, com el matrimoni, no pot fer-se per duplicat. Qui es pot casar simultàniament amb dues dones? Ara, quan tot convida a federar els pobles europeus, tornen a dir-nos que hauríem de construir una migrada federació de pobles ibèrics i no manquen emissaris de Madrid que vénen a predicar-ho, enviats per aquells que volen que l'estat espanyol no es deslligui per a seguir mantenint els seus privilegis. Són els qui íntimament resen: Feixisme? Democràcia? Endoll!

Així, fa pocs dies, Anselmo Carretero va pronunciar una conferència a la Fundació Rafael Campalans de Barcelona en la qual, sota el títol "La cuestión de las nacionalidades y la constitución de 1978", venia dir-nos que els pobles peninsulars no som culpables de la tirania que s'ha exercit i que quan les coses han anat mal dades a la Península Ibèrica la nacionalitat més perjudicada ha estat precisament Castella, essent la mateixa Castella una de les víctimes predilectes de la que ell anomenava "mentalitat imperial espanyola", com si entre una i l'altra s'hi poguessin establir diferències. Voleu major cinisme en la forma de tergiversar els fets? Gairebé era per empassar-se que l'opulenta ciutat de Madrid, en lloc d'estar al bell mig de Castella formava part de la Patagònia. Castella, la víctima?

No vaig deixar escapar l'ocasió per rebatre aquesta fal·làcia quan, tot just iniciar-se el coHoqui, vaig obrir el foc recordant-li al conferenciant allò que sàviament apunta el professor Carles M. Espinalt

—creador de la Psicoestètica— en una conferència pronunciada l'any 1986 amb el títol "L'error de certs catalanistes" —i actualment publicada en el volum "Obra Escrita"— on, referint-se a l'íntima vinculació existent entre les mentalitats castellana i espanyola, constata: "¿Voleu veure fins a quin grau en continuen fent una qüestió seva i de ningú més? No anem més lluny, ara mateix, en un llibre de Julián Miralles, titulat "España inteligible" i publicat el mes de novembre de 1985, l'autor no té inconvenient d'afirmar: "Castilla se hizo España. En 1974 empleé esta expresión por primera vez. Al lado de la de Ortega en 1921 —"Castilla ha hecho España y Castilla la ha deshecho"— y la de Sánchez Albornoz, pronunciada, según recuerdo, en las Cortes Constituyentes de 1931 —"Castilla hizo a España y España deshizo a Castilla"— propuse esta fórmula: "Castilla se hizo España" y poco después la aclaré diciendo: "Castilla se dedicó no a hacer España, sino a hacerse España". ¿Es veu ara més clar a qui interessa seguir mantenint el mateix joc i, amb ell, la nostra opressió?

Lluny de deixar-nos enlluernar ingènuament per la retòrica tronada dels Carreteros de torn, els catalans hem de comprendre que del que es tracta és de "desconstituir" l'estat espanyol, i la forma menys traumàtica de fer-ho —tal com li vaig precisar al ja citat conferenciant— consisteix a posar en pràctica el savi consell de Carles M. Espinalt quan, en un article publicat clandestinament a Perpinyà l'any 1966, encara ara en plena vigència, i que porta per títol

"Una nova política catalana" afirma: "...un Estat de dret, avui per avui, únicament es pot establir a la península ibèrica i resultar viable per a tots —sense coacció ni artifici— si el primer article de la seva constitució concreta: "L'Estat espanyol és una entitat política provisional que impulsa les nacions que l'integren devers la Comunitat Europea, en la qual cada una d'elles haurà d'aportar l'acció històrica que es deriva de la seva cultura i el seu geni nacional".

A tots aquells catalans que, a causa del seu profund complex d'esclau, vegin forassenyada la redacció d'aquest primer article, els recomano que llegeixin urgentment el llibre titulat "SERÀ EL 1992 L'ANY DE LA INDEPENDÈNCIA DE CATALUNYA?" que aplega les ponències i comunicacions presentades durant el Seminari d'Imatge Motivacional celebrat el mes de juliol de 1989. Aquesta obra cabdal ha generat un clima col·lectiu tan notable a l'entorn de la pregunta plantejada que fins i tot el tímid Parlament de Catalunya, després de tota una dècada de reunir-se periòdicament en llargues sessions, finalment s'ha recordat de declarar que el poble català no renuncia al dret a l'autodeterminació.

No hi ha dubte que el sentiment col·lectiu de que la independència de Catalunya no és cap utopia penetra amb força invencible fins i tot en els llocs on semblava que es cometia un pecat només de pensar-ho. Han arribat tard els emissaris madrilenys que volen seguir-nos mantenint sotmesos amb la proposta de federalismes esquistos.

Joan Subirats i Soler

Refranyer Popular
Qui paga, mana

Jo sempre he sentit dir que els calents d'armilla, són els més poderosos. Bé. Deixem-ho així. Cal respectar l'autenticitat d'aquest refrany. ¿Que el que té més viralles disposa de més poder? No m'atreuria a dir el contrari. El diner és una mena de fumarada que sovint va de dret al cap. Totes aquestes atencions, diguem-ne més psíquiques que físiques de l'individu, que va pel món amb la cartera ben farcida, res no tenen a veure amb el factor autoritat. Els que manen i manen perquè poden i an saben, no vol dir que siguin els que paguen. No fan altra cosa més que donar ordres, dir que es facin les coses i pagar el gasto, millor o bé pitjor del que poden o volen. Pel que fa a la vigència d'aquest refrany tan antic, l'equivalència és molt relativa. Avui, tal com funciona la nostra societat, no sempre el que paga té dret a que es faci el que ell vol. Dissortadament succeeix tot el contrari. Generalment el qui cobra, és el que mana. ¿Pagar una feina bé vol dir que el que la faci la deixi ben acabada? ¿Quan hom concerta certs treballs en funció voluntària, per molt bé que la pagui pot confiar que es farà al peu de la lletra? Sovint el que paga ha d'encàixar les informalitats d'incompliment d'horaris, de tècniques, pagar i fer muts i a la gàbia. El que paga mana, és un refrany que ja comença de fer tuf de funerària. No obstant això, els amics de les tradicions, sempre s'aferran en aquest refrany. Malgrat tot, és de suposar que amb el temps arribarà a fer la figuereta del tot. Qui pot dubtar-ho?

Josep Macià i Macià

ESMORZAR?

AL
VIENA

PlaçaGran

Crònica del Vallès Oriental